

انتقاد یک بازنشسته از تعیین سقف بیمه‌های تکمیلی

یک بازنشسته مخابرات گفت: سال گذشته در قرارداد بیمه تکمیلی برای عمل‌های جراحی سقفی تعیین نشده بود اما امسال سقف تعیین شده که این کار مشکلاتی را برای بازنشستگان به وجود می‌آورد. محمد باور ساد در گفت‌وگو با ایلنا گفت: وضعیت بازنشستگان مخابرات هر سال بدتر از سال قبل می‌شود. سال گذشته در قرارداد بیمه تکمیلی برای عمل‌های جراحی سقفی تعیین نشده بود اما امسال سقف تعیین شده است. بازنشستگان در دوران پیری در معرض انواع آسیب‌ها قرار دارند و به جای آنکه حمایت درمانی از آنها افزایش یابد، کاهش یافته است. وی ادامه داد: سال گذشته هیچ سقفی برای دارو وجود نداشت و امسال این سقف به ۱۰ میلیون تومان رسیده است. برای امثال من که از انواع و اقسام بیماری‌ها رنج می‌برم، ۱۰ میلیون تومان مبلغ کمی است و با توجه به افزایش قیمت داروها، نمی‌تواند نیازهای ما را پوشش دهد. باور ساد گفت: در قرارداد بیمه تکمیلی ۴ میلیون تومان برای هزینه یک سال دندان پزشکی هر فرد تعیین کرده‌اند که با توجه به افزایش قیمت‌های دندان پزشکی این مبلغ، چیزی شبیه شوخی است. وی گفت: از سال گذشته سهم کارفرما از بیمه تکمیلی ۵۰ درصد سهم کارگر نیز ۵۰ درصد شد در حالی که پیش از آن، سهم کارفرما ۸۰ و سهم کارگر ۲۰ درصد بود.

■ ■ ■

۱۲۰ کارگر کارخانه تولید تراورس زاهدان در آستانه بیکاری

نزدیک به ۱۲۰ کارگر شاغل در کارخانه تولید تراورس جنوب شرق زاهدان در آستانه بیکاری قرار دارند. به گزارش ایلنا و به گفته یکی از این کارگران، در هفته‌های گذشته تولید در این کارخانه متوقف شده و نگرانی از بیکاری کارگران افزایش یافته است. وی گفت: مسئولان باید فکری به حال این کارخانه که صد ها خانواده از کنار آن نان می‌خورند، بکنند. به گفته وی، پروژه ریل گذاری راه‌آهن از خاش به سمت چابهار در حال ساخت است و تقریباً کار در این منطقه ریلی زاهدان به اتمام رسیده و کارگران به مرخصی فرستاده شده‌اند، لذا انتظار داریم با توجه به اینکه نیروها کمتر بومی هستند و بعد از پایان مرخصی، کاری برایشان وجود ندارد و با مساعدت کارفرما و راه‌آهن جنوب شرق، برای انجام کار، بابه کارگاه خاش انتقال داده شده یا در پروژه‌های دیگر به کار گرفته شوند.

■ ■ ■

گلایه کارگران یک شرکت نساجی از اجرای ناقص مقررات شغلی

کارگران کارخانه «نساجی وال» از اجرای ناقص مقررات شغلی مربوط به حق مرخصی و کمبود امکانات بهداشتی در این واحد تولیدی گلایه کردند. تعدادی از این کارگران در گفت‌وگو با ایلنا، عدم بازرسی اداره کار از این کارخانه را یکی از مهمترین دلایلی عنوان کردند که موجب شده کارگران این واحد تولیدکننده انواع نخ که اکثریت قریب به اتفاق آنها زن هستند، از شرایط کاری خودنازایی باشند. این کارگران بایان اینکه حدود ۲۰۰ کارگر بادیو تا ۷ سال سابقه کار در این کارخانه مشغول کارند، افزودند: در این واحد تولیدی مدت زمانی بیشتر از آنچه که در قوانین کار و تامین اجتماعی تعیین شده، کار می‌کنیم اما برخلاف قانون از دریافت مزایایی چون حق مرخصی و امکانات بهداشتی همانند لباس و کفش کار، ماسک و گوش گیر صدا، محروم هستیم. آنها به اجرا نشدن قانون کار در زمینه محاسبه حق مرخصی کارگران اشاره کرده و گفتند: در این کارخانه بادرخواست مرخصی کارگران موافقت نمی‌شود. علاوه بر آن در صورت غیبت به ازای هر روز مبالغی از حقوق کارگر کسر می‌شود و فقط زمانی که یکی از اقوام نزدیک کارگران فوت کند اجازه رفتن به مرخصی دارند.

■ ■ ■

مرگ یک کارگر بر اثر ریزش آوار

یک کارگر ساختمانی در خیابان شهید مدنی تهران صبح دیروز (۲۸ تیر ماه) به دلیل ریزش آوار جان باخت. به گزارش ایلنا، این کارگر که مشغول استراحت در یک ساختمان مسکونی قدیمی دو طبقه خالی از سکنه در خیابان مدنی، خیابان لسانی بخری بود، در اثر ریزش ناگهانی سقف خانه: بر آوار سنگین محبوس شده و جان باخت. عوامل امداد و نجات بعد از عملیات نجات و بررسی علل حادثه، مرگ این کارگر حدود ۲۳ ساله تبعه خارجی را تایید کردند.

■ ■ ■

ریزش مخزن گندم جان یک کارگر را گرفت

به علت ریزش گندم در یکی از مخازن سیلوی گندم در ساوجبلاغ یک کارگر جان خود را از دست داد. به گزارش ایلنا، این حادثه در حالی اتفاق افتاد که کارگر متوفی بعد از آنکه برای انجام کار به داخل سیلوی گندم رفته بود، ناگهان حین خالی شدن بار به دلیل ناعلمومی، زیر آوار گندم گرفتار شد. طبق این گزارش، امدادگران ساوجبلاغ بعد از اطلاع از این حادثه توانستند با استفاده از امکانات تجهیزات خود کارگر محبوس شده را از زیر گندم رها کنند اما وی بعد از انتقال به بیمارستان و به رغم تلاش کادر درمان، جان باخت.

طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس از دهه ۱۳۹۰ و با وجود افت تولید و سرمایه گذاری در کشور، اشتغال تا سال ۹۸ افزایش داشته و پس از شوک کرونا افت کرده و دیگر به سطح قبلی بازنگشته است. سهم بالای اشتغال غیررسمی، وضعیت کارکن مستقل و عدم توازن منطقه‌ای بیکاری دلیل رفتار متناقض بازار کار به شمار می‌رود.

به گزارش «توسعه ایرانی»، دفتر مطالعات اقتصادی این مرکز گزارشی با عنوان «ضرورت و الزامات تحقق رشد اقتصادی بالا و پایدار در اقیانوس برنامه هفتم» اظهار داشت بررسی‌های تحولات اقتصاد کشور در دهه ۱۳۹۰ نشان داد در این دهه وضعیت رفاهی خانوارها با شدت بسیار بیشتری تضعیف شده که این موضوع عمدتاً ناشی از کاهش توانایی واکنش به شوک توسط خانوارهای ایرانی است. باین حال آمار نرخ بیکاری در این دهه دارای یک تناقض جدی با رشد درآمد ملی بوده به گونه‌ای که با وجود فقیرتر شدن بیشتر مردم طی این سال‌ها و رشد سه برابری تعداد افرادی که زیر خط فقر به سر می‌برند، اما تعداد شاغلان در این دوره افزایش داشته و از تعداد بیکاران کاسته شده است. به عبارت دیگر این گزارش نشان می‌دهد که به دلیل درآمد نا کافی شاغلان از بابت کاری که انجام می‌دهند، داشتن شغل در ایران نیز باعث خروج افراد از زیر خط فقر نیست.

اکثریت ایرانیان در دهه گذشته فقیرتر شده‌اند

طبق این گزارش نرخ فقر طی دهه اخیر افزایش ۱۱ درصدی داشته و از ۹٫۴ درصد در سال ۱۳۹۰ به

۳۰٫۴ درصد در سال ۱۴۰۰ افزایش یافته است. بررسی روند نرخ فقر نشان می‌دهد در سال ۱۳۹۲ نسبت به سال ۱۳۹۰ نرخ فقر رشد ۱٫۵ درصدی داشته در حالی که این نرخ در سال ۱۳۹۸ نسبت به سال ۱۳۹۶ رشد ۱٫۱ درصدی داشته است. یکی دیگر از موارد نشان دهنده تغییرات رفاهی در جامعه ضرب جینی است. ضرب جینی طی دهه ۱۳۹۰ در اغلب سال‌ها روندی صعودی داشته و از ۳۷٫۰ در سال ۱۳۹۰ به ۳۹٫۴ در سال ۱۴۰۰ رسیده است. با این حال بررسی روند این متغیر حاوی نکات مهمی است. طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۲ و ۱۳۹۸ به بعد ضرب جینی روندی نزولی داشته است. این موضوع در کنار کاهش درآمد سرانه در این دوره حاکی از این واقعیت مهم است که متأثر از شوک‌های نیمه اول و دوم دهه ۱۳۹۰ متوسط جامعه فقیرتر شده‌اند.

توزیع عادلانه فقر بین همه ایرانیان

در ادامه این گزارش می‌خوانیم: یک شاخص دیگر که در تحلیل رفاهی دهه ۱۳۹۰ می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد، میانگین فاصله افراد بالاتر از خط فقر با خط فقر است. هرچه فاصله غیرفقر با خط فقر کمتر شده باشد، نشان می‌دهد که حتی افراد بالای خط فقر هم با وجود آنکه به عنوان فقرا رفتار نمی‌شوند اما در حال نزدیک شدن به خط فقر و در نتیجه در آستانه فقیر شدن هستند. آمار نشان می‌دهد فاصله غیرفقر تا خط فقر طی دهه ۱۳۹۰ به طور مرتب در حال کاهش بوده است. حتی در سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ به ۱۳۹۶ بوده اما فاصله غیرفقر با خط فقر بیشتر بوده است. به عبارتی فقر در سال‌های اولیه مورد بررسی، بیشتر مختص گروه‌های بسیار پایین درآمدی بوده و گروه‌های بالاتر هنوز فاصله بیشتری با خط فقر داشته و از رفاه نسبی برخوردار بودند اما یک دهه کاهش در درآمد سرانه باعث شده تا از سال ۱۳۹۷ به بعد، فاصله غیرفقر هم با خط فقر کم و کمتر شود. این بدین معناست که فقر تنها مختص گروه‌های

ناتوان یا بازمانده از رشد اقتصادی نیست و می‌تواند به سایر گروه‌های با ویژگی‌های مختلف تسری پیدا کند. در واقع با توجه به کاهش قابل توجه فاصله افراد بالاتر از خط فقر با خط فقر انتظار بر این است با تحمیل شوک‌های جدید افراد زیر خط فقر با نسبت بیشتری افزایش یابند.

وجود سه مشکل اساسی در بازار کار کشور

طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس از ضرورت تحقق رشد اقتصادی در افق برنامه هفتم، جمعیت فعال بازار کار تا سال ۹۷ و پیش از شیوع پاندمی کرونا میانگین ثابتی داشته و پس از آن کاهش یافته بوده است. همچنین تعداد شاغلین تا سال ۹۸ بارشد و پس از آن با افت همراه بوده است. طبق بررسی‌ها، بازار نیروی کار رفتار متفاوتی نسبت به رشد اقتصادی و سرمایه گذاری در کشور نشان

داده که ناشی از سه مشکل اساسی در بازار نیروی کار بوده است. سهم بالای اشتغال غیررسمی، وضعیت کارکن مستقل و عدم توازن منطقه‌ای بیکاری در بازار نیروی کار مشکلاتی هستند که از شرایط نامساعد رشد اقتصادی و سرمایه گذاری در کشور تأثیر پذیرفته‌اند و تاحدی می‌توانند بر این شرایط اثرگذار نیز باشند. این مشکلات باعث شده تا آسیب‌وار شده توسط شوک پاندمی کرونا به بازار نیروی کار همچنان رفع نشود.

رشد ثابت جمعیت فعال در سال‌های اخیر

بر اساس ساختار اقتصادی می‌توان یک رابطه دوطرفه بین نیروی کار و بخش حقیقی اقتصاد مشاهده کرد. طوری که عرضه نیروی کار می‌تواند باعث افزایش تولید شود. همچنین افزایش تولید می‌تواند به افزایش اشتغال کمک کند. طبق آمار منتشر شده از مرکز آمار ایران، در دهه ۹۰ تا سال ۹۷ به طور متوسط ۵۷۵ هزار نفر سالانه به جمعیت فعال پیوستند ولی پس از سال ۱۳۹۷ به دلیل شیوع ویروس کرونا، این رقم کاهش جدی پیدا کرده است.

جمعیت فعال، تعداد افراد بیکار و شاغل هستند که توانایی کار کردن

دارند و به دنبال شغل هستند. به عبارت دقیق تر، کشور در دهه ۹۰ از نظر تعداد نیروی کار با کمبود مواجه نبوده است. همچنین تعداد شاغلین کشور تا سال ۹۸ افزایش یافته و پس از آن تا سال ۱۴۰۰ با کاهش همراه بوده است.

مهمترین مسأله در دهه ۹۰، سهم بالای اشتغال غیررسمی بوده یعنی ۶۰ درصد شاغلین فاقد بیمه بوده‌اند و به طور غیررسمی در بخش‌های غیرشرکتی با تمرکز بر بخش خدمات مشغول به فعالیت شده‌اند

فصل مشابه در سال قبل ۲۱ هزار نفر به شاغلین افزوده شده است. اشتغال ایجاد شده در دهه ۹۰ سه مشکل اساسی برای نیروی کار به وجود آورده که اثرپذیری نیروی کار را نسبت به شرایط اقتصادی این دوره نشان می‌دهد.

۶۰ درصد شاغلان کشور بیمه ندارند

طبق بررسی‌های مرکز پژوهش‌های مجلس، اولین مسأله در دهه ۹۰، سهم بالای اشتغال غیررسمی بوده است. به عبارت دیگر ۶۰ درصد از شاغلین فاقد بیمه بوده‌اند و به طور غیررسمی در بخش‌های غیرشرکتی با تمرکز بر بخش خدمات مشغول به فعالیت شده‌اند. مسأله دیگر نیروی کار در این دوره وضعیت شغلی «کارکن مستقل» است. «کارکن مستقل» وضعیتی است که در آن افراد در بنگاه‌های بسیار کوچک وجود کاهش تولید ناخالص داخلی سرانه هستند. تعداد کارکنان در این بنگاه‌ها کمتر از چهار نفر است و افراد فعال در این بنگاه‌ها فاقد قرارداد معتبر هستند. سهم کارکنان با وضعیت کارکن مستقل از مجموع شاغلین کشور معادل ۳۷ درصد بوده که نمایانگر اشتغال‌زایی ناپایدار و کم کیفیت است. مشکل دیگری که

به عبارت دیگر یک تناقض مهم بین تعداد شاغلین و وضعیت اقتصادی دهه ۹۰ وجود داشته است. در این دوره با وجود کاهش تولید ناخالص داخلی سرانه و سرمایه گذاری، تعداد شاغلین افزایش پیدا کرده است. با توجه به آمارهای نیروی کار منتشر شده توسط مرکز آمار ایران، از سال ۹۱ تا ۹۷ به طور متوسط ۵۷۵ هزار نفر سالانه به جمعیت فعال اضافه شده‌اند. همچنین به طور میانگین در هر فصل نسبت به

بود این بود که طرح نمی‌تواند شامل نیروهای قراردادی و پیمانی شود و این طرح صرفاً محدود شود به استخدام نیروهای شرکتی. از دیگر مباحث مطرح این بود که نیروهای شرکتی با چه سابقه‌ای تبدیل وضعیت شوند؟

وی ادامه داد: کمیسیون اجتماعی در جلسات متعدد این ابهامات را بررسی کرد و روز سه‌شنبه در یک جمع‌بندی کلی ماطرح را به این شیوه اصلاح کردیم که تبدیل وضعیت شامل تمام نیروهای شرکتی شود که تا پایان سال ۱۴۰۱ با واسطه از دولت حقوق دریافت می‌کنند. این امر مشکل اکثر نیروهای شرکتی را حل خواهد کرد. این عضو کمیسیون اجتماعی گفت: اکنون این طرح در کمیسیون اجتماعی نهایی شده و به زودی در صحن مجلس نیز بررسی می‌شود و پیش‌بینی ما این است که با تایید شورای نگهبان به زودی اجرایی شود. سرمدی افزود: یک شبهه‌ای که به این طرح وارد می‌کردند این بود که ممکن است طرح مشکل بار مالی داشته باشد که با اصلاحات صورت گرفته ما تاکید کردیم که تبدیل وضعیت نیروهای شرکتی بدون افزایش حقوق انجام خواهد شد یعنی به همان میزانی که اکنون حقوق دریافت می‌کنند، تبدیل وضعیت می‌شوند و بدین صورت شبهه بار مالی نیز برطرف شده است.

گزارش

دوره اخیر از نمره ۶ فراتر رفت. طبق نظر فعالان اقتصادی بخش تعاون، اصلاح وضعیت فعلی محیط کسب و کار بدون اصلاح قوانین و مقررات حاکم بر محیط کسب و کار، ایجاد ثبات اقتصادی و اجرای موثر طرح‌های حمایتی پیش‌بینی شده در راستای حمایت از اقتصاد تعاون، اجرایی نخواهد بود.

بررسی‌های آماری نشان داد نامناسب‌ترین مولفه‌های محیط کسب و کار بخش تعاون در زمستان ۱۴۰۱ شامل غیر قابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات، دشواری تأمین مالی از بانک‌ها، بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب و کار بوده است.

همچنین مناسب‌ترین مولفه‌های محیط کسب و کار بخش تعاون نیز شامل نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول، محدودیت دسترسی به آب و محدودیت دسترسی به حامل‌های انرژی بوده است.

طبق این گزارش، برآوردهایی شاخص استانی محیط کسب و کار بخش تعاون نشان می‌دهد استان‌های آذربایجان غربی، مرکزی و مازندران به ترتیب بهترین محیط کسب و کار و استان‌های کرمانشاه، خراسان رضوی و کرمان به ترتیب بدترین محیط کسب و کار بوده‌اند. طبق برآوردهایی شاخص ملی محیط کسب و کار بخش تعاون در بخش‌های عمده اقتصادی، خدمات بهترین محیط کسب و کار و کشاورزی بدترین محیط کسب و کار بوده‌اند. آمارها نشان داد بر اساس رشته فعالیت‌ها، فعالیت‌های مالی و بیمه، بهترین محیط کسب و کار و فعالیت‌های تأمین جا و غذا، بدترین محیط کسب و کار را به خود اختصاص دادند.

نیروی کار در این دوره با آن مواجه بوده را می‌توان عدم توازن منطقه‌ای بیکاری دانست به این معنا که نرخ بیکاری در استان‌های مختلف تفاوت قابل توجهی باید دیگر دارد.

طبق مطالعات انجام شده علت این مشکلات را تا حد زیادی می‌توان به عدم تناسب مهارت‌های سمت عرضه نیروی کار با مهارت‌های درخواستی سمت تقاضای نیروی کار نیز نسبت داد. به بیان ساده‌تر نیروی کار برای ورود به بازار کار مهارت‌های کافی را نداشته و بازار کار مهارت‌های متفاوتی را از نیروی کار توقع دارد. با اینکه می‌توان این عدم تناسب در وضعیت نیروی کار را ردایی برای کاهش رشد اقتصادی کشور دانست اما با نگاه دقیق‌تر به آمارها بهتر است کاهش تولید را علت وضعیت نیروی کار در کشور عنوان کرد. با بررسی آمار اشتغال، افت شدیدی در شاغلین پس از شرایط کرونایی به وجود آمده که این آسیب‌های در سال ۱۴۰۱ یعنی پس از دهه ۹۰ و اتمام کرونا نیز جبران نشده است. به عبارت دیگر سهم بالای اشتغال غیررسمی، وضعیت کارکن مستقل و عدم توازن منطقه‌ای بیکاری باعث شده تا آسیب شوک دوران کرونا به بازار نیروی کار به طور کامل رفع نشود.

بود این بود که طرح نمی‌تواند شامل نیروهای قراردادی و پیمانی شود و این طرح صرفاً محدود شود به استخدام نیروهای شرکتی. از دیگر مباحث مطرح این بود که نیروهای شرکتی با چه سابقه‌ای تبدیل وضعیت شوند؟

وی ادامه داد: کمیسیون اجتماعی در جلسات متعدد این ابهامات را بررسی کرد و روز سه‌شنبه در یک جمع‌بندی کلی ماطرح را به این شیوه اصلاح کردیم که تبدیل وضعیت شامل تمام نیروهای شرکتی شود که تا پایان سال ۱۴۰۱ با واسطه از دولت حقوق دریافت می‌کنند. این امر مشکل اکثر نیروهای شرکتی را حل خواهد کرد. این عضو کمیسیون اجتماعی گفت: اکنون این طرح در کمیسیون اجتماعی نهایی شده و به زودی در صحن مجلس نیز بررسی می‌شود و پیش‌بینی ما این است که با تایید شورای نگهبان به زودی اجرایی شود. سرمدی افزود: یک شبهه‌ای که به این طرح وارد می‌کردند این بود که ممکن است طرح مشکل بار مالی داشته باشد که با اصلاحات صورت گرفته ما تاکید کردیم که تبدیل وضعیت نیروهای شرکتی بدون افزایش حقوق انجام خواهد شد یعنی به همان میزانی که اکنون حقوق دریافت می‌کنند، تبدیل وضعیت می‌شوند و بدین صورت شبهه بار مالی نیز برطرف شده است.

گزارش

دوره اخیر از نمره ۶ فراتر رفت. طبق نظر فعالان اقتصادی بخش تعاون، اصلاح وضعیت فعلی محیط کسب و کار بدون اصلاح قوانین و مقررات حاکم بر محیط کسب و کار، ایجاد ثبات اقتصادی و اجرای موثر طرح‌های حمایتی پیش‌بینی شده در راستای حمایت از اقتصاد تعاون، اجرایی نخواهد بود.

بررسی‌های آماری نشان داد نامناسب‌ترین مولفه‌های محیط کسب و کار بخش تعاون در زمستان ۱۴۰۱ شامل غیر قابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات، دشواری تأمین مالی از بانک‌ها، بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب و کار بوده است.

همچنین مناسب‌ترین مولفه‌های محیط کسب و کار بخش تعاون نیز شامل نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول، محدودیت دسترسی به آب و محدودیت دسترسی به حامل‌های انرژی بوده است.

طبق این گزارش، برآوردهایی شاخص استانی محیط کسب و کار بخش تعاون نشان می‌دهد استان‌های آذربایجان غربی، مرکزی و مازندران به ترتیب بهترین محیط کسب و کار و استان‌های کرمانشاه، خراسان رضوی و کرمان به ترتیب بدترین محیط کسب و کار بوده‌اند. طبق برآوردهایی شاخص ملی محیط کسب و کار بخش تعاون در بخش‌های عمده اقتصادی، خدمات بهترین محیط کسب و کار و کشاورزی بدترین محیط کسب و کار بوده‌اند. آمارها نشان داد بر اساس رشته فعالیت‌ها، فعالیت‌های مالی و بیمه، بهترین محیط کسب و کار و فعالیت‌های تأمین جا و غذا، بدترین محیط کسب و کار را به خود اختصاص دادند.

